

“ААНБ-ын төлбөрийн тэнцлийн мэдээ”-ний маягтыг нөхөх заавар

Энэ мэдээг тайлан тэнцэл гаргадаг эдийн засгийн харьяат аж ахуйн нэгж, байгууллага "Статистикийн тухай" Монгол Улсын хуулийн 9 дүгээр зүйлийн 6 дугаар заалтын дагуу тогтоосон хугацаанд нь үнэн зөв, бүрэн гүйцэт бөглөж ирүүлнэ. Монголбанк нь мөн хуулийн 18, 22 дугаар зүйлд заасан эрх, үүргийн хүрээнд мэдээг гаргуулан авах, үнэн зөв байдлыг шалгах, нууцыг чанд хадгална.

Өөрийн үндсэн үйл ажиллагаанд хамаарах мэдээний хэсгийг заавал тайлагнана.

НҮҮР БОЛОН ЗААВАЛ БӨГЛӨХ ХЭСЭГ

- Аж ахуйн нэгж, байгууллагын хуулийн албан ёсны нэр, хаягийг бичиж, регистрийн дугаарыг нөхнө.
- Аж ахуйн нэгж, байгууллагын **борлуулалтын орлогын дийлэнх хувийг** бүрдүүлдэг салбарыг үйл ажиллагааны салбарын чиглэлийн сонголтуудаас сонгоно.
- Мэдээний хамрах хугацааг сонгож, зөвхөн сонгосон тайлант хугацааны ажил гүйлгээг маягтад тусгана.
- Мэдээнд танай компанийн эдийн засгийн харьяат бустай хийсэн ажил гүйлгээг бүртгэнэ.

Эдийн засгийн харьяат бус /ЭЗХБ/ гэдэгт:

- Гадаад улсад бүртгэлтэй өмчийн бүх хэлбэрийн аж ахуйн нэгж, төрийн болон төрийн бус байгууллага, тэдгээрийн салбар, төлөөлөгчийн газар, Монгол Улсад суугаа гадаад улсын элчин сайдын яам, консул болон байнгын төлөөлөгчдийн газар;
- Монгол Улсын аж ахуйн нэгжийн гадаад улсад байршиж буй салбар, охин компани;
- Гадаадын иргэн (Монгол Улсад 1 жилээс дээш хугацаагаар буюу байнга оршин сууж байгаа иргэн энд хамаарахгүй);
- Гадаад оронд 1 жилээс дээш хугацаагаар буюу байнга оршин сууж байгаа Монгол Улсын иргэн (Элчин сайдын яам, консул, төлөөлөгчийн газарт ажиллагч, цэргийн албан хаагч, тэдгээрийн гэр бүлийн гишүүд, суралцагч, эмчлүүлэгч иргэн энд хамаарахгүй);
- Тайлант хугацаанд танай компани ЭЗХБ-тай дэд маягтад хамаарах гүйлгээ хийсэн бол "**Тийм**" гэсэн тэмдэглэгээг сонгож, харгалзах дэд маягтыг бөглөнө. Хэрэв гүйлгээ хийгээгүй бол "**Үгүй**" гэсэн тэмдэглэгээг сонгож, харгалзах дэд маягтыг бөглөхгүй.

МАЯГТ А: ШУУД БОЛОН БАГЦЫН ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ПАССИВ

- **А.1 ЭЗХБ-аас танай компанид оруулсан хөрөнгө оруулалт:** ЭЗХБ-ын танай компанийн хувь нийлүүлсэн хөрөнгөд хийсэн хөрөнгийн мэдээллийг хөрөнгө оруулагч тус бүрээр мэдээлнэ.
- **А.2 ЭЗХБ хөрөнгө оруулагчаас авсан зээл:** ЭЗХБ хөрөнгө оруулагчаас авсан зээлийн эх үүсвэрийн мэдээллийг хөрөнгө оруулагч тус бүрээр мэдээлнэ. Ажил, гүйлгээг нягтлан бодох бүртгэлийн аккруэл сууриар бүртгэнэ.
 - **Урт хугацаат (1 жилээс дээш хугацаатай):** Гэрээнд заасны дагуу нэг жилээс дээш хугацаанд хөрөнгө оруулагчид буцаан төлөх зээлийг бүртгэнэ.
 - **Богино хугацаат (1 жилээс доош хугацаатай):** Гэрээнд заасны дагуу нэг жил ба түүнээс доош хугацаанд хөрөнгө оруулагчид буцаан төлөх зээлийг бүртгэнэ.
- **А.3 ЭЗХБ хөрөнгө оруулагчдад төлсөн ногдол ашиг, хуримтлагдсан ашиг/алдагдал:** Тайлант хугацаанд ЭЗХБ хөрөнгө оруулагчдад төлсөн ногдол ашиг болон татвар төлсний дараах компанийн үндсэн үйл ажиллагааны ашиг (алдагдал)-ын дүнг тусгана.
- **А.4 ЭЗХБ-ын эзэмшил дэх танай компанийн гаргасан бонд, өрийн бичиг:** ЭЗХБ худалдан авч эзэмшсэн бонд, өрийн бичиг (танай компанийн гаргасан)-ийн дүнг тусгана.

Ам.доллараас бусад валютаар илэрхийлэгдсэн хөрөнгийн хувьд тайлант хугацааны эхний болон эцсийн ханшийн зөрүүнээс үүссэн өөрчлөлтийг "**Ханшийн өөрчлөлт**" хэсэгт, нэмж төлөгдсөн капитал, хөрөнгийн дахин үнэлгээтэй холбоотойгоор гарсан өөрчлөлтийг "**Бусад өөрчлөлт**" хэсэгт тусгана.

МАЯГТ Б: ШУУД БОЛОН БАГЦЫН ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН АКТИВ

- **Б.1 ЭЗХБ-д оруулсан танай компанийн хөрөнгө оруулалт:** Танай компаниас ЭЗХБ-ын хувь нийлүүлсэн хөрөнгөд оруулсан хөрөнгийн мэдээллийг ЭЗХБ компани тус бүрээр тусгана.
- **Б.2 ЭЗХБ хөрөнгө оруулсан компанид олгосон зээл:** Танай компаниас ЭЗХБ компанид олгосон зээлийн эх үүсвэрийн мэдээллийг компани тус бүрээр мэдээлнэ.

- **Урт хугацаат (1 жилээс дээш хугацаатай):** Гэрээнд заасны дагуу нэг жилээс дээш хугацаанд буцаан төлөх зээлийг бүртгэнэ.
- **Богино хугацаат (1 жилээс доош хугацаатай):** Гэрээнд заасны дагуу нэг жил ба түүнээс доош хугацаанд буцаан төлөх зээлийг бүртгэнэ.
- **Б.3 ЭЗХБ хөрөнгө оруулсан компаниас хүлээн авсан ногдол ашиг, хуримтлагдсан ашиг/алдагдал:** Тайлант хугацаанд ЭЗХБ компаниас авсан ногдол ашиг болон татвар төлсний дараах танай хөрөнгө оруулсан компанийн үндсэн үйл ажиллагааны ашиг (алдагдал)-ын дүнг тусгана.
- **Б.4 Танай компанийн эзэмшил дэх ЭЗХБ-ын гаргасан бонд, өрийн бичиг:** ЭЗХБ-ын гаргасан бонд, өрийн бичигт оруулсан танай компанийн хөрөнгийн мэдээллийг тусгана.

Ам.доллараас бусад валютаар илэрхийлэгдсэн хөрөнгийн хувьд тайлант хугацааны эхний болон эцсийн ханшийн зөрүүнээс үүссэн өөрчлөлтийг **“Ханшийн өөрчлөлт”** хэсэгт, нэмж төлөгдсөн капитал, хөрөнгийн дахин үнэлгээтэй холбоотойгоор гарсан өөрчлөлтийг **“Бусад өөрчлөлт”** хэсэгт тусгана. Ажил, гүйлгээг нягтлан бодох бүртгэлийн аккруэл сууриар бүртгэнэ.

МАЯГТ В: БУСАД ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ПАССИВ

- **В.1 Гадаадын банк, санхүүгийн байгууллага, ААНБ-аас авсан зээл:** Танай компанитай хөрөнгө оруулалтын аливаа хамааралгүй ЭЗХБ гадаадын банк, санхүүгийн байгууллагаас авсан зээлийн мэдээллийг тусгана.
- **В.2 Экспорт (экспортын бараа, үйлчилгээнд авсан урьдчилгаа төлбөр):** Ирээдүйд ЭЗХБ-т нийлүүлэхээр (экспортлохоор) тохиролцсон бараа, үйлчилгээний урьдчилгаа төлбөрийн дүнг оруулна.
- **В.3 Импорт (төлбөрийг нь хийгээгүй боловч хүлээн авсан импортын бараа, үйлчилгээ):** Ирээдүйд төлбөрийг хийх (төлөх) нөхцөлөөр хүлээн авсан импортын бараа, үйлчилгээний дүнг оруулна.
Дээрх өрийн хэрэгслүүдийн хугацааг дараах байдлаар ойлгоно:
 - **Урт хугацаат (1 жилээс дээш хугацаатай):** Гэрээнд заасны дагуу нэг жилээс дээш хугацаанд буцаан төлөх зээлийг бүртгэнэ.
 - **Богино хугацаат (1 жилээс доош хугацаатай):** Гэрээнд заасны дагуу нэг жил ба түүнээс доош хугацаанд буцаан төлөх зээлийг бүртгэнэ.

Ам.доллараас бусад валютаар илэрхийлэгдсэн хөрөнгийн хувьд тайлант хугацааны эхний болон эцсийн ханшийн зөрүүнээс үүссэн өөрчлөлтийг **“Ханшийн өөрчлөлт”** хэсэгт тусгана. Ажил, гүйлгээг нягтлан бодох бүртгэлийн аккруэл сууриар бүртгэнэ. Тухайн тайлант хугацааны эцсийн үлдэгдэл нь тайлант хугацааны эхний үлдэгдэл дээр нэмж авсан ашиглалт болон хуримтлагдсан хүүгийн төлбөрийг нэмж, буцаан төлсөн төлбөр ба хүүгийн төлбөрийг хассанаар гарна.

МАЯГТ Г: БУСАД ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН АКТИВ

- **Г.1 Гадаадын банк, санхүүгийн байгууллага, ААНБ-д олгосон зээл:** Танай компанитай хөрөнгө оруулалтын хамааралгүй ЭЗХБ гадаадын банк, санхүүгийн байгууллага болон бусад байгууллагад олгосон зээлийн мэдээллийг тусгана.
- **Г.2 Экспорт (төлбөр нь хийгдээгүй боловч урьдчилж нийлүүлсэн экспортын бараа, үйлчилгээ):** Ирээдүйд төлбөрийг нь хүлээн авах нөхцөлтэйгээр ЭЗХБ-т нийлүүлсэн (экспортлосон) бараа, үйлчилгээнд хамаарна.
- **Г.3 Импорт (импортын бараа, үйлчилгээнд урьдчилж төлсөн төлбөр):** Ирээдүйд хүлээн авах нөхцөлтэйгээр ЭЗХБ-т төлсөн импортын бараа, үйлчилгээний урьдчилгаа төлбөрт хамаарна.
Дээрх өрийн хэрэгслүүдийн хугацааг дараах байдлаар ойлгоно:
 - **Урт хугацаат (1 жилээс дээш хугацаатай):** Гэрээнд заасны дагуу нэг жилээс дээш хугацаанд буцаан төлөх зээлийг бүртгэнэ.
 - **Богино хугацаат (1 жилээс доош хугацаатай):** Гэрээнд заасны дагуу нэг жил ба түүнээс доош хугацаанд буцаан төлөх зээлийг бүртгэнэ.

Ам.доллараас бусад валютаар илэрхийлэгдсэн хөрөнгийн хувьд тайлант хугацааны эхний болон эцсийн ханшийн зөрүүнээс үүссэн өөрчлөлтийг **“Ханшийн өөрчлөлт”** хэсэгт тусгана. Ажил, гүйлгээг нягтлан бодох бүртгэлийн аккруэл сууриар бүртгэнэ.

МАЯГТ Д: БУСАД ХӨРӨНГИЙН МЭДЭЭЛЭЛ

- **Д.1 ЭЗХБ банкинд байршиж буй харилцах, хадгаламж:** ЭЗХБ банк, санхүүгийн байгууллагуудад байршиж буй танай компанийн эзэмшлийн харилцах, хадгаламжийн дансны тайлант хугацааны эхний, эцсийн үлдэгдэл болон орлого, зарлагын гүйлгээний дэлгэрэнгүйг тусгана.

- **Д.2 Гадаад улсад байршиж буй үл хөдлөх хөрөнгө:** Гадаад улсад байршиж буй танай компанийн эзэмшлийн үл хөдлөх хөрөнгийн тайлант хугацааны эхний, эцсийн үлдэгдэл болон өөрчлөлтийг тусгана. Хөрөнгийн эхний, эцсийн үлдэгдлийг боломжтой бол зах зээлийн үнээр бүртгэх, боломжгүй бол балансад тусгагдсан дүнгээр бүртгэнэ. Зах зээлийн үнийн тайлант хугацааны өөрчлөлтийг эсвэл балансын дүнгээр балансын элэгдэл, хорогдлыг “**Үнэлгээний өөрчлөлт**” хэсэгт тусгана.

МАЯГТ Е: БАРАА, ҮЙЛЧИЛГЭЭ БОЛОН ЦАЛИН ХӨЛС

- **Е.1 ЭЗХБ-аас хүлээн авсан болон ЭЗХБ-т үзүүлсэн үйлчилгээ:** Тайлант хугацаанд ЭЗХБ-аас авсан болон ЭЗХБ-т үзүүлсэн үйлчилгээний дүнг тусгана. Үйлчилгээний ангиллын дэлгэрэнгүй тайлбарыг доорх холбоосоо харна уу.

Холбоос: <https://www.mongolbank.mn/>

- **Е.2 ЭЗХБ-т төлсөн цалин, хөлс:** Танай компанид ажиллаж буй ЭЗХБ буюу 1 жил ба түүнээс доош хугацаагаар ажиллаж буй гадаадын ажилтнуудад төлсөн цалин хөлс түүнтэй адилтгах орлого, нийгмийн даатгал болон бусад нөхөн төлбөрийг оруулна. Үүнд ажилтанд олгосон улирлын, жилийн урамшуулал, хоол, байр, унааны зардал болон бусад хангамжийн төлбөр багтана.
- **Е.3 Экспорт:** Танай компанийн хийсэн нийт экспортын биет хэмжээ, үнийн дүнг тусгана. Монгол Улсын гаалиар нэвтэрсэн дүнг гаальд мэдүүлсэн болон худалдан авагч талтай байгуулсан гэрээний дүнгээр тус тус тусгана. Мөн гадаад улсын нутаг дэвсгэр дээрх агуулахад хадгалуулсан барааны эхний, эцсийн үлдэгдэл болон барааг худалдааны зээлийн төлбөрт төлсөн эсвэл шууд нийлүүлсэн дүнгээр тус тусад нь мэдүүлнэ.

БАТАЛГААЖУУЛАЛТ

- Мэдээг бэлтгэсэн ажилтан болон мэдээллийн үнийн зөвийг баталгаажуулсан албан тушаалтны мэдээллийг оруулж, гарын үсэг тамга тэмдгээр баталгаажуулна.
- Мэдээг бэлтгэх явцад ашигласан аливаа таамаг тооцооны талаар дэлгэрэнгүй мэдээллийг “Тэмдэглэл” хэсэгт тусгана.

МОНГОЛБАНК

Судалгаа, статистикийн газрын

Статистикийн хэлтэс

Утас: 327088, 323243

Цахим хаяг: bop@mongolbank.mn